

Svitavy *78

ZAHÁJENO

V pátek 3. listopadu jsme slavnostně zahájili VI. národní přehlídku ruských a sovětských divadelních her. Přivítali jsme mezi sebou delegace stranických a státních orgánů a společenských organizací Národní fronty, sovětské vojáky a další hosty.

Slavnostní zahajovací projev přednesl předseda ONV s. Jaromír Prchal. Vyzdvihl skutečnost, že festival se koná v roce slavných výročí našich národů a je součástí oslav Měsíce československo-sovětského přátelství a Dnů sovětské kultury. Veřejnost okresu Svítavy má tak možnost poznat v širších souvislostech kulturu našich nejvěrnějších přátel, ať už to jsou filmy, výtvarné umění nebo div. představení, která zaujímají dominantní postavení. Připomněl rovněž bohatou, i když ne dlouhou historii této významné kulturně politické akce, která si získala široké pole zájemců. Závěrem poděkoval soudruh Prchal všem těm, kteří se starají o to, aby přehlídka byla úspěšná.

Národní přehlídka ruských a sovětských divadelních her

Zpravodaj č. 2

17. listopadu 1978

Úvodní představení patřilo bezpříspěvkovým dárům krve, kteří zaplnili sál Lidového divadla a byli svědky působivé inscenace. Kolektiv z Ústí nad Labem se nám představil Čechovovým Ráčkem, hrou, která je velmi náročná, ale divadelníky, ať už amatérskými nebo profesionálními, stále velmi oblíbená. Vždyť je to vlastně první Čechovova hra, kde autor dovolil jednat jejím postavám svobodně se projevit a hájit svou pravdu, kde použil principu důsledného prověření jich samých, jejich

vztahů a životních postojů. Mohli bychom rozebírat jednotlivé postavy, souhlasit nebo nesouhlasit s jejich jednáním, jisté je však to, že to bylo zajímavě pojaté představení. Ocenili jsme především perfektní jevištní mluvu, zaujala nás rovněž scéna i jednotlivé herecké výkony. Představení zapůsobilo svěžím dojmem a znovu se potvrdilo, jak bylo správné, že hry A. P. Čechova byly zařazeny i do letošního ročníku. Píšeme úmyslně o tom, že „hry“, protože v sobotu 4. listopadu,

když jsme v okresním městě zahajovali Měsíc československo - sovětského přátelství, jsme v rámci VI. ročníku národní přehlídky viděli opět Čechova, a to jeho Strýčka Váňu.

Divadelnj soubor z Bystřice u Benešova, který inscenaci přivezl, se nedávno vrátil z národní přehlídky zemědělských a vesnických souborů ve Vysokém nad Jizerou, kde získal Cenu ministerstva kultury ČSR za vysokou interpretační úroveň inscenace. Opět můžeme říci, že nás hra zaujala.

Snímkem se vracíme k loňské inscenaci ...zapomeňte na Hérostrata v podání divadelníků z Chomutova.

A pro srovnání letošní Rozhovory se Sokratem - divadelní soubor z Plzně.

Zajímavosti kolem přehlídky

4. listopadu se uskutečnil krajský seminář na téma „Současná sovětská tvorba“, určený pro divadelní zájemce, ale nejen pro ně. Lektorka dr. Smoláková, která se současnou sovětskou tvorbou zabývá, velice poutavě a na konkrétních příkladech přiblížila posluchačům situaci v oblasti divadelnictví ve dvou sovětských městech - Moskvě a Leningradě. Hovořila o nových formách, které realizují především divadla mladých a dala posluchačům mnoho námětů k přemýšlení.

Škoda jen, že seminář nebyl více navštíven, zejména z ostatních okresů našeho kraje byla účast velmi malá a to je škoda. Věříme, že se touto situací zabývala krajská oborová sekce pro divadlo, která se ve Svitavách potom sešla, a vyvodí z malé účasti závěry. Vždyť takové hodnotné semináře pomohou nám všem při další práci.

Svitavy se na počest národní přehlídky opět vyzdobily, působí sympatickým dojmem, návštěvníci jsou informováni o jednotlivých divadlech poutači, které jsou instalovány ve výkladních skříních, o přehlídce informuje rovněž okresní i krajský tisk a rozhlas. I když jsme teprve v polovině, věříme, že i druhá část přehlídky zůstane středem jejich pozornosti.

Z PERA KRITIKY

Náš Východočeský kraj na národní přehlídce zastupovalo Mladé divadlo Kulturního domu ROH Dukla Pardubice. Připravilo pro diváky bláznivou komedii o dvou djjsťvích „Thyl Ulenpiegel“ od sovětského autora Grigorije Gorina.

Tento sympatický soubor jsme nevítili ve Svitavách poprvé. V r. 1972 přivezl nejmenšímu publiku pohádku Čáry, máry, fuk a získal za ní Cenu MěstNV Svitavy. Právem jsme byli proto zvědaví na jeho další hru, protože soubor známe jako temperamentní, hledající stále nové cesty, jehož nejvyšším cílem je dávat obecnstvu

hodnotné umění. To se podařilo i v případě Thyla Ulenpiegela. Grigorij Gorin zde totiž zpracovává známou legendu o lidovém hrdinovi a na jeho postavě dokazuje nezlomnou sílu a moudrost prostého lidu v boji proti bezpráví a hlouposti. Je to hra plná veselí, ale na druhé straně nám běhal mráz po zádech. Můžeme konstatovat, že to byl další dobrý zážitek, který nutí k zamyšlení každého z nás. Není to hra lehká, proto klobouk dolů před mladými herci, kteří si troufli na takový oříšek a se ctí ho rozlouskli.

Dalším, a možno říci dobrým známým, bylo Divadlo Dialog Závodního klubu ROH Škoda Plzeň, které vystupovalo v sobotu 11. listopadu s hrou Eduarda Radzinského „Rozhovory se

Sokratem“. Ani tento kolektiv nám není neznámý, v pilnosti dokonce drží prvenství, protože jsme ho ve Svitavách přivítali už potřetí a jeho účast je vždy zárukou hodnotného představení.

Ani letos tomu nebylo jinak. Propracované herecké výkony, jednoduchá a přitom nápaditá scéna a text, srozumitelný a nosný pro nás všechny, to byly jednotlivosti, z kterých se nakonec skládal působivý celek.

Při této příležitosti si musíme připomenout také inscenaci ...zapomeňte na Hérostrata, která rovněž, ač se zabývala antickým tématem, byla blízká i dnešním divákům, protože otázky, řešené v obou hrách, jsou i pro nás důležitým poselstvím.

Náš rozhovor

Národní přehlídka se nejvíc dotýká pracovníků v oblasti kultury, ať už dobrovolných nebo profesionálních. Zeptali jsme se proto vedoucího odboru kultury ONV ve Svitavách, soudruha Jana Hillera, jak hodnotí tuto práci „navíc“?

Je to záslužná, i když velmi náročná práce, kterou každoročně musí štáb těchto dobrovolníků vykonat, aby všechno bylo řádně připraveno. Zejména to mravenčí, drobné shánění, zajišťování zabere nejvíc času, nesmí se zapomínat ani na maličkosti; někdy se stane, že si myslíme, že je určitá věc zajištěna a teprve později zjistíme, že tomu tak není, začínají „nervy“, ale rozhodující je, aby naši hosté nic nepoznali. Můžeme říci, že zatím ce vše daří a byli bychom rádi, kdybychom to mohli konstatovat i v závěru přehlídky.

★ Co je připraveno pro hostující soubory?

Vedle tradičního přivítání na ONV a besedy s patrony po představení je to návštěva expozice dějin dělnického a komunistického hnutí v okresním muzeu a ve výstavních sálech potom výstava fotografií, nazvaná Já, občan Sovětského svazu. Prohlídka stojí za to, v expozici vedle ústředních materiálů je množství dokumentů přímo z okresu. Pracovníci muzea podají výklad, popřípadě zodpoví dotazy. Hosté tuto návštěvu hodnotí vysoko, zvláště proto, že ne ve všech okresech něco podobného mají. Domnívám se, že divadelníci si najdou také čas na to, aby si prohlédli Svitavy. Máme se čím pochlubit, zejména v bytové výstavbě jsme udělali velký krok vpřed, zlepšuje se rovněž celkový vzhled města.

★ Národní přehlídka to ale není jen péče o soubory, to jsou návštěvníci jednotlivých představení. Co byste o nich mohl říci?

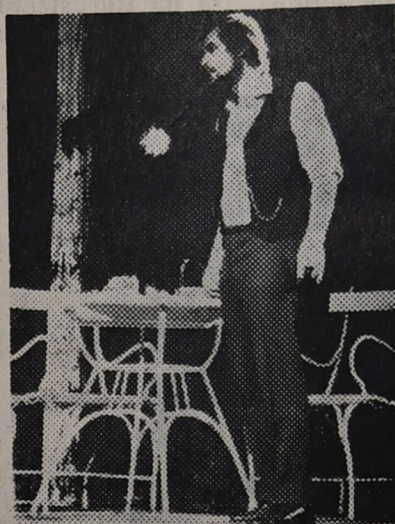
Nad jednotlivými hrami přebírají patronát pracující celého okresu, závody, JZD, státní statky, společenské organizace Národní fronty, školy i odbočky SČSP. Je to milá povinnost obyvatel našeho okresu, kteří se na přehlídku těší. Ostatně závěrečný potlesk na každém představení je toho dostatečným důkazem.

Některá představení jsou vybrána pro určitý druh obecenstva, letošní první bylo pro bezpříspěvkové dárce krve. Nad dnešním převzal patronát OV SSM a věnuje jej všem členům SSM okresu. „Pohádka ze starého lesa“ 24. listopadu je určena nejmenším divákům. Snažíme se o to, aby si každý mohl vybrat, abychom uspokojili všechny věkové vrstvy. K tomuto výběru přistupujeme po dřívějších dobrých zkušenostech a budeme v nich zřejmě pokračovat i nadále.

★ A co byste dodal závěrem?

Jen to, aby i letošní přehlídka byla stejně úspěšná jako předešlé ročníky, aby se důstojně vřadila do Celostátního festivalu zájmové umělecké činnosti.

★ Soudruhu vedoucí, jménem čtenářů děkujeme za rozhovor.

Snímek se vracíme k inscenaci Čechovova Racka v provedení divadelníků z Nového Města nad Metují (vystoupení v r. 1976).

Zajímavosti kolem přehlídky

Letošní VI. ročník národní přehlídky je součástí Celostátního festivalu ZUČ, oslav Měsíce československo - sovětského přátelství a Dnů sovětské kultury, které se konají pouze ve třech okresech České socialistické republiky a jedním z nich je okres Svitavy. Během šesti dnů jsme měli možnost vidět dokumentární filmy o osobnosti V. I. Lenina, které byly součástí semináře „Film, nejmasovější prostředek ideologické práce“, seznámili jsme se s knihou L. I. Brežněva „Malá země“, zemědělci slyšeli o konkrétních výsledcích v této oblasti, všichni společně jsme navštívili překrásnou výstavu fotografií, nazvanou „Já, občan Sovětského svazu“ a na závěr jsme se setkali s účastníky Vlaků družby, kteří putavě vyprávěli o sovětské zemi, o jejích obyvatelích i kulturním životě. Děti navštívily sovětské posádky a ještě dlouho budou určitě vzpomínat na to, jak si „hrály“ se skutečnými zbraněmi a nejmodernější bojovou technikou. Všichni bychom si přáli, aby v budoucnu nebyly zbraně potřeba, aby jejich make-ty sloužily pouze ke hraní.

Bylo to hezkých, i když náročných šest dní, během kterých jsme poznali op-... současnosti Sovětského svazu.

Zástupce Východočeského kraje na letošní přehlídce - Mladé divadlo z Pardubic s inscenací Thyla Ulenspiegla.

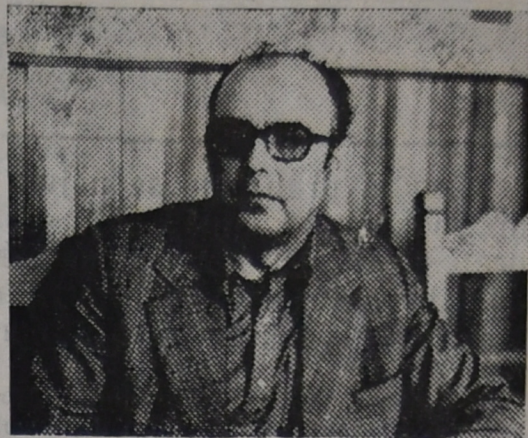
Kdo letos získá Cenu diváka?

Vzhledem k tomu, že přehlídka je soutěžní, je samozřejmé, že plné ruce práce má porota. Letos je sedmičlenná, jsou v ní zastoupeni profesionální i amatérští režiséři i herci, z řídícího výboru v porotě pracuje s. Kareš. I když jsme zatím viděli jen čtyři představení, můžeme říci, že porota pracuje velmi odpovědně. Hodnotí jednotlivé inscenace, ať po stránce herecké, kostýmové, scénografické, hudební, hodnotí celkový dojem. To všechno má jeden cíl - pomoci souborům v jejich další práci, i když větší na her je po svitavské přehlídce stažena z repertoáru.

Ale není to jen porota, která hodnotí. Vždy následující den po představení se koná beseda poroty se souborem, úvodní slovo má některý porotce a potom už se rozproudí živá diskuse. Oproti předcházejícím létům, kdy se jednotlivá představení hodno-

tila bezprostředně, hodnocení bylo více všeobecné a někdy se o konkrétních problémech inscenace vůbec nehovořilo, je tato forma daleko lepší a účinnější.

K jednotlivým hrám se ovšem mohou vyjadřovat i diváci. Řídící výbor už loni rozhodl, aby byla udělena i Cena diváka. K tomuto účelu se vydávají zároveň s programem anketní lístky, na kterých je uvedeno, jak má publikum hodnotit a pro členy řídícího výboru a zástupce hlavního patrona potom stačí, když vybere z příslušných urniček označených číslicemi 1, 2, 3 anketní lístky a spočítá je. V loňském roce byly uděleny dvě divácké ceny - Cena malého diváka Divadlu DOPRAPO z Prahy a Cena diváka divadelního souboru z Chomutova za divadelní představení... zapomeňte na Hérostrata. Jsme zvědaví na to, kdo Cenu diváka obdrží letos.

Pomoc profesionálních umělců amatérským souborům je dnes už samozřejmostí. Vlastimil Fišar (na snímku) pomáhá souboru v Praze-Bráníku.

PŘEHLÍDKA MLÁDEŽI

Stalo se už tradicí, že jedno představení přehlídky je věnováno dětem a jedno mládeži - členům SSM. Pro nejmenší diváky byla vybrána „Pohádka ze starého lesa“ L. Leonova a M. Voříškové, která je na programu 24. listopadu, a členům SSM je určena „Irkutská historie“ Alexeje Arbuzova v provedení Divadla pro 111 z Českých Budějovic. Ani tento kolektiv není u nás neznámý, v roce 1973 přivezl do Svitav Gogolovu Ženitbu.

Organizátoři a pořadatelé se každý rok snaží, aby mládeži vybrali hru, která je zaujme, a tak jsme právem zvědaví na dnešní podvečer, kdy sálem Městského dvora bude znít text slavné Irkutské historie, která patří ke kmenovému repertoáru divadel amatérských i profesionálních už hezkou řadu let.

Nepochybujeme o tom, že jako zaujala diváky dřívějších festivalů a přehlídek jako jsou např. Šrámkův Písek, Jiráskův Hronov, bude příznivě přijata i dnes mladým svitavským obcenstvem.

„Divadlo pro 111“ z Českých Budějovic a jeho Irkutská historie, která se hrála pro členy SSM okresu Svitavy.

Další představení

Sobotní večer 18. listopadu bude patřit divadelníkům ze Skláren Kavalier Sázava, kteří se představí hrou Raimunduse Samulevičiuse „Most do daleké noci“. Tento litevský autor vychází z úvahy, že jak události přicházejí a zase odcházejí jedna za druhou do minulosti, tak staví a vytvářejí náš život a naši současnost.

Jsou však události, které ovlivňují nejen jednotlivce, ale rozhodují o vývoji celé společnosti. A tak se v nás i kolem nás mísí přítomnost s minulostí. Autor kolem sebe vidí nedostatky, ale není pesimista, věří ve zdravý lidský rozvíjení.

Dramatické známe tuto hru a stále ZK ROH Skláren Kavalier Sázava je československou premiéru.

Festival ruských a sovětských divadelních her

ZPRAVODAJ č. 2. — Vydává řídící výbor národní přehlídky. — Text Zpravodaje připravili L. Kružíková a J. Strouhal. Odpovědný redaktor L. Kružíková. — Náklad 800 ks. — Svitavy 17. listopadu 1978. — Vytiskly VČT Pardubice, provoz Hlinsko v Č. — Povoleno VČKNV - odborem kultury č. kult/1050/78.